

הגזול ומאכיל פרק עשירי בבא קמא

- א) [גזול מ...] א) ז"מ מ...
- ב) [שם כ:] ד) כ"א ל"ב...
- ג) שם כ"ד, ו) שם כ"ה...
- ד) עין כ"ט, א

הגרות הב"ח

ה) נ"ב מודה רב
ב) קצת...
ג) מרגיש...
ד) ה"מ...
ה) שם...
ו) שגג...

מוסף רש"י

א) צריך...
ב) ה"מ...
ג) כדכתיב...
ד) וכו'...

מוסף תוס'

א) דכל היבא...
ב) ליה דבני...
ג) טובא...
ד) ליה...
ה) טובא...
ו) דבכמה...
ז) אף...
ח) וכו'...

קבר א [עין בגינך משנה ב'...]
גניבה ה"ל י"ן [רב אלפס...]
ק"ב ב מ"י...
ח' וס"ד...
ע"י...

רבינו הגאון

משום דאנקטא...
ביראת...
הלך חזן...
להודיע...
אח"כ...
פיקון...
הנה...
ישבע...
שמירתו...
בצדק...
ואם...
פטר...
נגב...
ועבשי...
יצא...
ברשותו...
עד...
חוב...
תנאי...
חבר...
לא יצא...
עלמא...
דאמי...
בכיסו...
דשקליהו...
מה...
אי...
בכיסיה...
מה...
אחרית...
והוא...
אפילו...
לא שתי...
במי...
מה...
מאחר...
דמגיל...
מעט...
לא...
שהרי...
ליקח...
עינו...

מ"ט דרב חסדא...
ומי אמר רבא...
דחזייה...
ורמא...
לא...
לא...
והאמר...
רב חנן...
כתנאי...
למקום...
אומר...
אית...
עשוי...
ושמואל...
זכיר...
חסדא...
יכלתה...
תנאי...
איך...
בכיסו...
ומאן...
כ"ע...
יצחק...
ולא...
אימא...
דלית...
וגדיים...
ביהודה...
ילוקחין...
עזים...
מפני...
ד' וה'...
לוקחין...
הבית...
א"ר...
קמן...
וה'...
ובניין...
לוקחין...
קאי...
דאמר...
אפילו...
לא שתי...
במי...
מה...
מדאמר

ניחא לתרזי...
הוא...
כשיתוסף...
איש...
יודעין...
ולאחר...
לאו...
ודעו...
ישמעאל...
למשמש...
פטור...
דעת...
ובפלוגתא...
רבי...
יחזיר...
אפילו...
חסדא...
ה"ג...
מרשום...
דסבירא...
טעמא...
והכא...
עסקין...
הבעלים...
וכ"ע...
כ"ד...
גנב...
להו...
לדעת...
דדעת...
ורבי...
שומר...
לו...
מקח...
מעוט...
דזש...
עשוי...
זה...
מדמי...
ליה...
דקמני...
להשיבו...
והא...
רמא...
דר'...
זוהי...
דאיכא...
בעל...
ולדעת...
הרועים...
זה...
עיקר...
מעט...
לא...
שהרי...
ליקח...
עינו...

ולא יעיל זו יוסר מג' חובין. דרך הסורקים לתת לולאות של טוי
במחט לאורכו של בגד שמומתו בן כשהוא נסרק וחובטו במקלות
וכשנגמר וזולטין אותו מקום הלולאות שנמתח סם משהו אותו
ונוטל אותו הקצועים לעצמו כדאמר לקמן ואשמועינן מנה שלא
יתפרס לאותן לולאות בחזקה כדי
שלא יוכל למתחו יותר ממלאי אלא
ג' חבין יפינין בלע"ז ג' תפירות
במחט: ומשויהו. מקום הכליטות
שנמתח סם נוטל במספרים: אפינו
עד טפה. ליטול ממנו רצועות רחבות
טפה: אומי. גסין שנים: גלימא.
טלית העשויה לכל יוס וכשהוא
סורק לשמיו נוחה ליקרע מהר:
סרבלא. עשוי לכדוד ולגוי וכשהוא
סורק לשמיו נחה יוסר: גלימא
משויהו לארבו. כדפרישית לעיל:
המיונה. אינו נראה אלא שני ראשיה
התלוין לכך משהו להצדק ב' ראשיה
התלוין: ה"ג אטווי ואטווי חד או
דלמא אטווי ואטווי ארי. מנהג
תופר אותן להוליך ולהניח המחט
בצד קודם שימשוך כל החוט וקא
מבעיא ליה הכך ג' חוטין דקתני מו
משיבא הולכה והוצאה חד דהו
לכו ג' הולכות וג' הוצאות א"ד
הולכה והוצאה מרי משיבא להו:
אידין. דרך הגרדי להניח למר צקנה
של ערב כדי שלא ילא הערב מן
הקנה לכאן ולכאן והוא של צבע"ב:
נידן. ליינין: פקיעות. לוישי"ל:
פוקלין. טריימי"ש שטושין לריעות
הנאדרות מעומד ואין עושין להו קנה
דכך הגרדין: בגד מנומר. כלומר
אפילו מנומר בצבעים הרבה אע"פ
שרגלים לצד שנגזז הכמר מן בגדים
שארין לוקחין מהן דקניניהו צנינוי:
טווי ו אריג. והיינו אידין דאמרן לא
יקא אס טלא"ה הגרדי לוקחין דקניניהו
צנינוי: ארוג מצעי. הא ה"ל טווי
קודם לאריג: סיני. שרשרות שרימי"ש
ללא טוואן קודם לכן: אופוס.
כמצינאין לו בגד לצבוע חותך ממנו
מעט מעט צעליו לידע אס יקלוט
את הצבע ופעמים שמעכבו אכלו
ושכחו צעלים: דוגמאות. שמצינן
לו הבעלים למר לצבוע ומניח עמו
מעט מעט צבוע ואומר כזה צבע
לי: תלושי למר. שתלש מן הגזי"ס
ממנו בגד צבוע. דבגד שלס
לא נגזז ואי נמי נגזזו קנייה צנינוי:
טווי ונגדיס. והקך דוגמאות

לעין רש"י

יפינין [פרינין]. תריס. לוינין [לוינין]. נירוס. לוינין [לוינין]. פקיעות [לוינין]. טריימי"ש. חותי ערב. שרימי"ש. [טריימי"ש]. גרדין [של] פשוט לא טווי. פלטיי"ש [פילטיי"ש]. [לפד]. ריניני"ש. [דוויניני"ש]. חתיכות שנקטנו מהחור בשעת שכיבה. שרימי"ש. [שרימי"ש]. משהו. טריימי"ש. [טריימי"ש]. קודה. פלטיני"א. מקצועה.

מוסף רש"י

קצרה שמיה. קלייר. קך שמש בלשון שפעל והס כספון, שפעל חזק על שם מקלרין בגדי למר כשעוסקין אותן בגליון צמים שקורין פולני"ה, והיינו ממנמינן עין רובל [ה"ל] ענה דקלא [תתיבה כ"ה]. הדרן עלך מסכת ב"ק

רבינו הגנאל

ולא יטול בו יותר משלושה חובין ולא יסרוק הבגד לשתי אלא לערבו ומשויהו לארכו אבל לא לרחבו ואם בא להשוותו עד טפה רשאי אמר מר שני חוטין והאנן תנן שלש לא קשיא הא בארמי והא בקמיני: ולא יסרוק הבגד לשתי אלא לערבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלימא הא בסרבלא: ולא יטול בו יותר משלושה חובין בעי רבי רימיה * אמטויי ואתויי חד או דלמא אמטויי ואתויי תרי תיקו: ומשויהו לארכו אבל לא לרחבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלימא הא בהמיוני ת"ר * אין לוקחין מן הסורק מוכין מפני שאינו שלו יובמקום שנהגו להיות שלו לוקחין יובכל מקום לוקחין מהן כר מלא מוכין וכסת מלאה מוכין מאי טעמא קנגהו בשניו ת"ר אין לוקחין מגרדי לא אירין ולא גירין ולא פונקלין ולא שיורי פקיעות אבל לוקחין מהן בגד מנומר ערב ושתי טווי ואריג אמרי השתא טווי שקלי ארוג מבעיא מאי אריג תיכי ת"ר אין לוקחין מן הצבע לא אותות ולא דוגמות ולא תלושים של צמר אבל לוקחין מהן בגד צבוע טווי * בגדים השתא טווי שקיל בגדים מבעיא מאי בגדים נמטי ת"ר הנותן עורות לעבדן הקצועין והתלושין הרי אלו של בעל הבית והעולה ומשטף במים יהי אלו שלו: אם היה שחור [וכן]: א"ר יהודה * קצרא שמיה וקצרא שקיל ליה אמר רב יהודה יהכל עולין למנין תכלת ויצחק ברי קפיד עליהו: החייט ששייר (מן) [את] החוט כו': וכמה לתפור אמר רב אסי מלא מחט * חוץ למחט * איבעיא להו מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט או דלמא מלא מחט וחוץ למחט משהו ת"ש דתניא החייט ששייר את החוט פחות מכדי לתפור בו ומטילת שהיא פחותה משלש על שלש בזמן שבעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו של בעל הבית הרי אלו של בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו של אי אמרת בשלמא מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט פחות מכאן חוי לסיכתא אלא אי אמרת מלא מחט וחוץ למחט משהו פחות מכאן למאי חוי אלא ש"מ מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט משהו משהו: מה שהחרש כו': ורמינהו מה שהחרש מוציא במעצד והנפסק במגירה הרי אלו של בעל הבית והיוצא מתחת מקדה ומתחת רהימני והנגרר במגירה באתרא דאמר רבא באתרא דתנא דידן איכא תרתי חציני לרבתי קרי לה כשיל ולוותרתי קרי לה מעצד באתרא דתנא ברא חד הוא דאיכא וקרין לה מעצד: ואם היה עושה אצל כו': ת"ר מסתמי אבנים אין בהם משום גזול מפסגי אילנות מפסגי היגי מנכשי זרעים ועודרי ירקות כומן שבעה"ב מקפיד עליהם יש בהן משום גזול אין בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו א"ר יהודה כשות וחוזין אין בהם משום גזול באתרא דקפדי יש בהן משום גזול אמר רבינא ומתא מחסיא אתרא דקפדי הוא:

שטוואן או עשה מהן בגדים לוקחין: השאט טווי שקלין בגדים מצעיה. הא אין בגדים אלא"כ טוואן: נמטי. לנדין פלטיי"ש בלע"ז ואין סם טווי: הקיעוין. רויני"ש בלע"ז שמקע מן העור סביב: והפלוטין. למר התלוש מן העור: למר העולה מן שטף המים שלו. דלבר מוטע הוא ולפקורי מפקר ליה: קלרא שמה וקלא שקיל ליה. הכובס קלא קלרי בלשון ארמי וקלרס הוא מקלר מן הבגד איהו שקיל ליה ודידיה הוא: הכל עולין למנין סבלא. אותן שלשה חוטין אס לא קלרן הכובס עולין למדת מלא קשר גדול שרץ להחמיק את תכלת של צניט משפת הבגד במסכת מנחות (דף נ"ג. מ"ב). קפיד צניט. ונוטל: מלא המחט. מלא המחט מנחות: וחין למחט. שכל זמן שאין מן החוט אלא מלא המחט מלאה מלאה אין יכול לתחוכו בצבד: בצרייתא גרסין: ומעלים שהיא פחוטה מג' על ג': לסיכתא. חוץ שפירשנו למעלה: פחוטה מכאן למאי חוי. הא אין יכול להפוך המחט ולתוחכו: מגירה. שיר"ה בלע"ז וספין הוא שיש בו פגימות הרבה וקוללת מהר: הנפקק צמגיה. פסקי עגיס שהעץ ארוך ופוסקו: מקדה. טריימי"ש והיואל משס דק כפעל: רהיטני. פליני"א: והגנר צמגיה. דק דק שהיא משרת במקום חתך דק כפעל: חד הוא דאיכא. ורמתי היא ומשרת שפלי גסין: מספסי אצנים. מרבע אותן ומחלקין אותן: מפסגי אילנות. כשיש בהן ענפים יותר מלאי קולן אחת מצינמס והיינו פיסוק לשון דילוג והרמזה: יקוף שייך בהיגא כמו ונקף סביב היער בצדול [ישגיה] ויטעלס ירקות מציניהס: ועודרי יקוס. כשהן מכופות יותר מדאי נוטל אחת מצינמס כדי שיהא מקום להרחיב ולהתפשט: חוין. שחט של מצואה חטין ושעורין צעורין יק: מסא מחסיא. מקום צממות הוא וכריכין למעשה טוב:

הדרן עלך הגזול בתרא
וסליקא לה מסכת בבא קמא

הדרן עלך הגזול בתרא

(א) [מנחות ע"ג מ"ה ס"ג].
(ב) [פי' רש"י תענית כ"ט].
(ג) [רש"י קליר, ה' בס"א].
(ד) [טוואן, ד' בס"א].

הגרות הב"ח

(א) [ג' טווי ובגדים].
(ב) [שם חותין למחט].
(ג) [רש"י ד"ה טווי ואריג].
(ד) [הני חוטין למחט].

גליון הש"ס

ג"כ ולא יטול יותר מן שלש חובין. מפורש רש"י השער ה' מ' גרלה להגירסא כאן חותים: שם אמטויי ואתויי חד. וכפין זה מנחות דף ע"ב ע"א וכפין זה כירושלמי פ"ג דוסה הלכה ח': שם איבעיא להו מלא מחט. כעין זה מולין ד' ל"א ע"א:

דוגמאות היינו גימו שפראה בו. תנו רבנן אין לוקחין מוכין מן הסורק מפני שאינו שלו, ובמקום שנהגו להיות שלו, ובכל מקום לוקחין כר מלא מוכין וכסת מלא מוכין, מאי טעמא, דקנגהו בשניו. אם היה שחור על גבי לבן נוטל הכל הן שלו. אמר רב יהודה הני חוטין קצרה שמיה וקצרה שקיל להו והכל עולין למנין תכלת. פיר' ובענין לשלשולי התכלת בכגן השלית כמלא קשר גדול, ואמר רב יהודה ואילו חוטין דשמויהו קצרה עולין למנין כמלא קשר גדול ויצחק בריה היה קפיד ולא היה מניסם בחשבון מלא קשר גדול. החייט ששייר מן החוט כר לתפור בו חייב להתחייב לבעלים, ואקובנה מלא מחט וחין למחט כמלא מחט. מטילת שהיא שלש על שלש בזמן שבעל הבית מקפיד עליהן הרי הן של בעל הבית וחייב להתחייב כול'. [ערן]: קצרא שמיה וקצרא שקיל ליה. פי' הני שני חוטין או ג' שחורין שהן על גבי לבן, קצרא שמיה שהן קורין להן בשביל שהן דבר קצר ומעט, וקצרא שהוא כובס שקיל להו. והכל עולין למנין תכלת, פי' דבעינן לשלשולי התכלת בכגן השלית כמלא קשר גדול, ואמר רב יהודה ואילו חוטין דשמויהו קצרא עולין למנין מלא קשר גדול, ויצחק בריה היה קפיד ולא היה מניסם בחשבון מלא קשר גדול. [ערן]: מה שהחרש מוציא במעצד והנפסק במגירה. פי' מעצד קופיין קטן ומשהו בו הנסרים וקוצץ החתיכות קטנות, מעשה [רימיה] י' יד חרש במעצד. [ערן]: מנכשי זרעים ועודרי ירקות. פי' חופרי ירקות. הדרן עלך הגזול ומאכיל